



ת"פ 26972/06/16 - מדינת ישראל נגד אורן מיכה נידם

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 26972-06-16 מדינת ישראל נ' נידם

בפני
בעניין: כבוד השופט איתן כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אורן מיכה נידם

הנאשם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בשבעה אישומים, במסגרת הסדר טיעון, בשורת עבירות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") ובכללן: גניבה בידי עובד (לפי סעיף 391 לחוק), קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 415 סיפא לחוק), זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 418 לחוק), זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 418 בצירוף סעיף 29(ג)(4) לחוק), שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 420 לחוק), רישום כוזב במסמכי תאגיד (לפי סעיף 423 לחוק), קבלת דבר במרמה (לפי סעיף 415 לחוק), גניבה (לפי סעיף 384 לחוק), הונאה בכרטיס חיוב (לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986), זיוף שטר כסף (לפי סעיף 462(2) לחוק).

2. בהסדר הטיעון שנכרת בין הצדדים הוסכם שהצדדים יעתרו במשותף לעונש שיכלול את הרכיבים הבאים: 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פיצוי כספי בסך ₪ 20,000 מתוך כספי ההפקדה שהופקדו בבית המשפט לטובת נפגעת העבירה בתיק פל"א 34061/17, וקנס בסך ₪ 10,000 או 60 ימי מאסר תמורתו.

עובדות כתבי האישום

3. על פיעובדות האישום הראשון - במהלך השנים 2005-2010 עבד הנאשם בחברת "אוסם השקעות בע"מ" (להלן: "**אוסם**"), בתפקיד סוכן ומקדם מכירות. בין היתר היה אחראי לאספקת סחורה ללקוחות. במהלך עבודתו גנב הנאשם סחורה השייכת לחברת אוסם, הסווה את הגנבות, רימה את לקוחותיה וקיבל במרמה שיתוף פעולה של עובדיה, באמצעות מצגי שווא, בין בדרך של הזמנות כוזבות וחשבונות מזויפות או כוזבות, בין בדרך של ביצוע פעולות חשבונאיות כוזבות, בין בדרך של זיוף מסמכי תאגיד ובין באמירות כוזבות והכול במטרה להונות את החברה



ואת הלקוחות. היקף הגניבה והמרמה נאמד במאות אלפי שקלים ולמעלה מחצי מיליון ש"ח. על פי כתב האישום, העבירות נעברו בנסיבות מחמירות נוכח שיטתיות המעשים, תחכומם, היקפם, גובה הנזק ומשך הזמן שבו בוצעו.

4. על פיעובדות **האישום השני** - במהלך שנת 2013 עבד הנאשם בחברת "יונילייף סחר ושיווק בע"מ" (להלן: "יונילייף"), בתפקיד סוכן מכירות. בין היתר היה אחראי על אספקת סחורות ומוצרים באופן שוטף. במהלך עבודתו מעל הנאשם בסחורה השייכת לחברה וגנב כספים רבים שאמורים היו להגיע לידיה, בהיקף של מאות אלפי שקלים. זאת, תוך זיוף ובידוי נתונים ומסמכים, והצגת מצגי שווא כלפי עובדי החברה, מנהליה ולקוחותיה. העבירות נעברו בנסיבות מחמירות נוכח שיטתיות המעשים, תחכומם, היקפם וגובה הנזק.

5. על פיעובדות **האישום השלישי** - במהלך שנת 2012 עבד הנאשם בחברת "נוהד השקעות בע"מ" (להלן: "נוהד"), בתפקיד מנהל כללי ושימש כסוכן מכירות של החברה. בין היתר היה אחראי על אספקת סחורות ומוצרים באופן שוטף. במהלך עבודתו מעל הנאשם בסחורה השייכת לחברה וגנב כספים רבים שהיו אמורים להגיע לידיה, בהיקף של מאות אלפי שקלים. זאת, תוך זיוף ובידוי נתונים ומסמכים, והצגת מצגי שווא כלפי עובדי החברה, מנהליה ולקוחותיה. העבירות נעברו בנסיבות מחמירות נוכח שיטתיות המעשים, תחכומם, היקפם וגובה הנזק.

6. על פיעובדות **האישום הרביעי** - במהלך שנת 2013, פנה הנאשם למר יחזקאל ברומברג (להלן: "יחזקאל"), אדם שבבעלותו חנות מכולת ובין היתר עובד גם כמשווק דבש לחנויות ורשתות מזון. הנאשם הזמין מיחזקאל 100 ארגזים של צנצנות דבש במטרה למכור את הסחורה למגזר הערבי. הנאשם הציג בפני יחזקאל מצג שווא בכוונה להונות אותו, כאילו ישלם את הקרן בסך 32,400 ₪ ואת הרווחים יחלקו ביניהם. הנאשם מסר ליחזקאל שיק דחוי עבור הסחורה, שהיה שיק גנוב, בודעו שהשיק לא יכובד, ואז מכר את הסחורה, ואת הכספים שקיבל עבורה שלשל לכיסו.

7. על פיעובדות **האישום החמישי** - במהלך שנת 2013, נכנס הנאשם לחנות המכולת של יחזקאל ונטל מוצרים רבים בשווי של כ-4,000 ₪. בעת שעובד המכולת ערך לו את החשבון, הציג בפניו הנאשם מצג שווא כאילו הוא משוחח עם יחזקאל בטלפון הנייד ויחזקאל מאשר לו לקחת את הסחורה ולסגור עמו חשבון. בהמשך לכך, בעקבות מצג השווא, קיבל את אישורו של העובד ועזב את החנות עם הסחורה בלי ששילם עליה.

8. על פיעובדות **האישום השישי** - במהלך שנת 2013, פנה הנאשם למר אליהו שמואלי (להלן: "אלי") והציע לו להקים עסק למכירה ושיווק של מוצרים חד פעמיים מביתו של אלי. את המוצרים הזמין אלי באמצעות הנאשם, שעבד כמשווק בחברת יונילייף. אלי מסר לנאשם את פרטי כרטיס האשראי שלו כבטוחה לתשלום תמורת המוצרים, ובאמצעות הפרטים ביצע הנאשם שתי עסקאות בחנות בגדים, בסכום כולל של 7,000 ₪.

9. על פיעובדות **כתב האישום בת"פ 62474-07-18** - במהלך החודשים אפריל-מאי בשנת 2015, בשלושה מועדים שונים, רכש הנאשם סך של 15,000 ₪ בשטרות מזויפים תמורת אלפי שקלים. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום עשה הנאשם שימוש בכ-10,000 ₪ מסך השטרות המזויפים שרכש. יתרת 5,000 ₪ השטרות המזויפים



נתפסו בחזקתו. במעשיו אלה, רכש והחזיק הנאשם שטרות הנחזים כשטרות כסף בידעו שהשטרות זויפו או שונו וכן קיבל דבר במרמה.

טיעוני הצדדים לעונש

10. ב"כ המאשימה טענה שמתחם הענישה ההולם את המקרים נע בין 2-4 שנות מאסר בצירוף עונשים נלווים, וזאת בהסתמך על פסקי דין שהגישה שנסיבותיהם דומות. לדברי המאשימה, הנאשם ממוקם בתחתית המתחם וזאת בשקלול כולל של קשיים ראייתיים, חלופי הזמן הניכר מביצוע העבירות, הודאת הנאשם שחסכה זמן שיפוטי והיעדר הרשעות קודמות. עם זאת הדגישה המאשימה, שאילו התיק היה מתנהל- הייתה טוענת לעונש חמור יותר.

11. ב"כ הנאשם טען שהרף התחתון של המתחם נמוך משנתיים, כך שההסדר אינו מקל עם הנאשם כפי שהציגה המאשימה. עוד הדגיש שכתבי האישום הוגשו בשיהוי ניכר של כשש שנים. אשר לאישום הראשון טען שהנאשם הגיע עם חברת אוסם לפשרה אזרחית אך המשטרה התעקשה להמשיך באפיק הפלילי. בהתייחס לאישום השני טען שבחלופי השנים נפטר אדם שהיה שותפו של הנאשם ושקיבל חלק ניכר מהכספים שיוחסו לנאשם.

דברי הנאשם

12. הנאשם ניצל את זכותו למילה אחרונה וביקש לדחות את כניסתו למאסר עד ליום 01.08.2019 בשל נסיבות משפחתיות. לדבריו הוא זקוק לשלושה-ארבעה חודשי התארגנות לצורך מעבר בני משפחתו לבית חמותו וכדי ששני ילדיו - בת חיילת ובן תלמיד, יסיימו את השנה ללא משברים. נוסף על אלה, ציין שהוא נמצא בהליך פשיטת רגל, ולשאלתי השיב שהוא בעל עסק עצמאי לכריתת עצים אשר צפוי להפסיק ולתפקד לכשישהה במאסר.

דין

היחס בין תיקון 113 לחוק להסדרי טיעון

13. הצדדים באו בהסדר טיעון שכולל עונש מוסכם.

כיוון שמדובר בהסדר טיעון מסוג זה, יש לתת את הדעת לשאלת היחס שבין תיקון 113 - הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה ובין הסדר הטיעון.

בפסיקת בית המשפט העליון עלו קשיים ביישום מתווה הבניית הענישה על הסדרי טיעון. קשיים אלה נובעים מההבדלים העמוקים שבין שני המתווים. ודוק - הנימוקים העומדים, דרך כלל, בבסיס הסדרי טיעון ומשמשים



אמת מידה לבחינתם ואימוצם, כגון: קשיים בניהול המשפט, קשיים ראייתיים, מניעת עדותם של עדים, אי יכולת להעיד עדים, ומניעת חשיפת חומרים רגישים, אינם חופפים בהכרח לשיקולי הענישה שאותם נועד תיקון 113 להסדיר לצורך קידום עיקרון אחדות הענישה. למעשה, מדובר בשתי מערכות שיקולים נבדלות זו מזו המוליכות לעיתים למסקנות שונות באשר לעונש הראוי לנאשם. עוד אוסיף שישום מתווה הבניית הענישה על הסדרי טיעון עלול להוביל בנסיבות מסוימות להטיה של העונש שייגזר כלפי מעלה עת עסיקנן בהסדר מסוג טווח או רף עליון (עיין בע"פ 8109/15 **אביטן נגד מדינת ישראל** (09.06.2016) וכן בע"פ 2524/15 **שפרנוביץ נגד מדינת ישראל ואח'** (19.07.2016)).

עוד אוסיף בהקשר זה שטרם נקבעה הלכה מחייבת בנושא ובפסיקת בית המשפט העליון קיימת גם גישה אחרת שעל פיה לצורך בחינת סבירותו של הסדר טיעון ולצורך בדיקת טובת ההנאה שהוענקה לנאשם בגדרו, מחויב בית המשפט לבדוק את מידת הסטייה של העונש המוסכם מהעונש הראוי שהיה נגזר אלמלא נכרת הסדר. דהיינו יש להשוות את העונש המוצע במסגרת ההסדר לעונש שהיה נגזר בהתאם למתווה הבניית הענישה. (ראה למשל ע"פ 512/13 **פלוגי נגד מדינת ישראל** (04.12.2013)).

כשלעצמי אני סבור שמדובר בשני מתווים המבוססים על מערכות שיקולים שונות ועל כן אין צורך לילך בדרך ההבנייה עת בא בית המשפט לבחון הסדר טיעון.

העבירות ונסיבותיהן

14. המעשים שבהם הורשע הנאשם חמורים: סכומי הכסף שאותם נטל בגניבה ובמרמה, הם בסכומים לא מבוטלים וכך גם פרקי הזמן שארכו המעשים. בנסיבות המתוארות בכתב האישום, לא מדובר במעידה רגעית או חד פעמית, אלא במעשים שיטתיים מחושבים ומתוכננים שהתמשכו על פני תקופה ארוכה ואשר הופנו כלפי מספר רב של קרבנות. בחלק מהאישומים פעל הנאשם מתוקף תפקידו, תוך ניצול לרעה של מעמדו בחברות שונות ותוך מעילה חריפה באמון שניתן בו. בחלק אחר הונה הנאשם אנשים פרטיים ובעלי עסקים קטנים.

באישומים 1-3 הואשם הנאשם בעבירות גניבה ומרמה שאותן עבר בעת שהועסק כסוכן מכירות בחברות: אוסם, יוניל"ף ונוהד, כשבאחרונה שימש כמנכ"ל. על אופייה החמור של עבירת גניבה בידי עובד, עמד בית המשפט פעמים רבות ובין היתר בע"פ (ת"א) 71136/01 **מואטי נגד מדינת ישראל** (01.01.2002) (כב' השופט ז' המר):

"[...] לא בכדי קבע המחוקק ענישה מחמירה של שבע שנות מאסר בצדה על עבירת הגניבה ממעביד. עבירה זו נושאת עמה גם יסוד קשה של הפרת אמון. "בעבירות אלה נוספת לפגיעה בזכות ההחזקה של בעל הנכס גם הפרה של חובת הנאמנות שחב הגנב, מכוח מעמדו, לבעליו" (ע"פ 6350/93 מ"י נ ג דין, פ"ד מט(4) 281). אפשר וצריך לדרוש ממעסיק שינקוט באמצעי הגנה מירביים כדי לשמור על רכושו, כנגד גנבים "מן החוץ" - אך קשה אם לא בלתי אפשרי, להתגונן מראש כנגד עובד "מבפנים", שבתוקף תפקידו ומכוח האמון



שהמעביד רוחש לו - יש לו גישה טבעית לרכושו של המעביד. על כן, מתחייבת ענישה מחמירה ומרתיעה."

כאמור, באישום השלישי עבר הנאשם את העבירות בעת ששימש כמנהל הכללי של חברת נוהד. בת"פ 44352-03-12 **מדינת ישראל נגד שלזינגר** (28.12.2014), אשר הוגש מטעם המאשימה בטיעוניה לעונש, נקבע שהיותו של הנאשם מנכ"ל החברה שממנה גנב כספים מהווה נסיבה לחומרה:

"[...] לא פחות חמור מהשיטה ומאורך התקופה בה בוצעה - הוא חלקו ותפקידו של הנאשם. הנאשם לא היה פקיד זוט, כספר או זבן, כפי חלק מהמקרים בהם דנה הפסיקה, אלא היה המנכ"ל, המ-נ-ה-ל ה-כ-ל-ל-י של החברה. קשה להעלות על הדעת תפקיד בו המעילה באמון גדולה יותר. מנכ"ל של חברה הוא כל יכול, ידו בכל ויד כל בו, והוא המוציא והמביא בחברה, או במקרה זה - המוציא והמוציא, והמוציא והמוציא, ושוב פעם - המוציא והמוציא, כמעט עד כלות. אדרבא, עובדת היותו של הנאשם לא פחות ממנכ"ל של החברה העשויה, מתכתבת עם נסיבת - "ניצול לרעה של כוחו ומעמדו של הנאשם עם נפגע העבירה", כנסיבה המחמירה את מצב הנאשם, עת מודד בית המשפט את מתחם הענישה "

באישומים 4-6, כמו גם באישום הנוסף שצורף, מדובר באישומים קלים יותר בהשוואה לאישומים 1-3, הן מבחינת היקף העבירות והן מבחינת סכומי הגניבה וההונאה. ואולם גם במעשים אלה פעל הנאשם במרמה תוך שהוא נוטל לידי כספים לא לו, בהציגו מצגי שווא כלפי קורבנות תמימים ובכוונה להונות, והכל בשיטתיות ובסדרתיות ובאופן מתוכנן ומחושב.

דומה שהנאשם הפך את מעשי הנוכלות הסדרתיים שבהם נקט לשגרת חייו, תוך פגיעה קשה בקרבנות תמימים שאותם הונה בסכומי כסף גבוהים ולאורך תקופה ניכרת והכול, תוך ניצול מעמדו בחברות שבהן עבד ותוך מעילה חמורה באמון שניתן בו מצדן ומצד אנשים תמימים שבהם פגע.

לשם הבנת המעשים, השלכותיהם וחומרתם היחסית, יש להשקיף עליהם כמסכת אחת בהבדל מאוסף אירועים בודדים. ראייה שגויה של המעשים משולה לאותו הלך שתעה בדרכו, ראה מסביבו עצים רבים ולא זיהה את היער.

הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

15. הערכים החברתיים שנפגעו הם: הפגיעה בקניינו של הפרט; הפגיעה בהגינות ובטוהר המידות ביחסים שבין עובד ומעביד ובחובת הנאמנות הכרוכה בהם; הפגיעה בחיי המסחר התקינים ובהגינות והאמון שבין העוסקים במסחר; הפגיעה באמינותם של מסמכים חשבונאיים, מסמכי תאגיד, מסמכים סחירים וכרטיסי חיוב.



בהתייחס לאישומים 1-3, מצאתי שמידת הפגיעה בערכים המוגנים מצויה ברף גבוה בכל אחד מהאישומים, קל וחומר בהצטרפותם יחדיו.

בהתייחס לאישומים 4-6 וכן ביחס לכתב האישום שצורף, מצאתי שבחינת כל מעשה בנפרד מעלה שמידת הפגיעה בערכים המוגנים מצויה ברף נמוך, לכל הפחות מבחינת סכומי העבירות. ברם הצטרפותם יחדיו מצביעה על תכנון ושיטתיות שיש בה כדי להעצים את חומרתם.

הפסיקה הנוהגת ומתחם העונש ההולם

16. המאשימה טענה שעונש בן שנתיים מאסר בפועל, ממוקם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, שנע לשיטתה בין שנתיים לארבע שנות מאסר. ב"כ הנאשם חלק על עמדה זו וטען שהרף התחתון של המתחם נמוך משנתיים, כך שההסדר אינו מקל עם הנאשם.

את מתחם העונש ההולם ביססה המאשימה, בין היתר, על פסקי הדין הבאים: ע"פ (ת"א) 72220/04 **מדינת ישראל נגד כהנים** (24.04.2006); רע"פ 2291/10 **ולר נגד מדינת ישראל** (24.03.2010); רע"פ 8360/11 **שפיגלר נגד מדינת ישראל** (14.11.2011); ת"פ (ירושלים) 31001-01-16 **מדינת ישראל נגד ליאחובצקי** (21.09.2016); ת"פ (ת"א) 44352-03-12 **מדינת ישראל נגד שליזינגר** (28.12.2014).

למעלה מן הצורך, בהנחה שהיה נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל המקרים, ולאחר שנתיים דעתי לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לערכים החברתיים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, וכן למדיניות הענישה הנוהגת שהשתקפה בפסיקה שהציגה המאשימה, אניח לצורך גזר דין זה שעמדת המאשימה דלעיל, סבירה.

מכאן אפנה לבחון את הסדר הטיעון שלפניי ובכלל זה את ההקלה שניתנה לנאשם בגדרו אל מול התועלת שיש בהסדר לאינטרס הציבורי, וזאת בהתאם לנימוקי ההסדר.

הסדר הטיעון

17. כאמור, הסדר הטיעון כלל עונש מוסכם שבו מספר רכיבים כלהלן: 24 חודשי מאסר בפועל, פיצוי כספי בסך 20,000 ₪ לאחת מנפגעות העבירה, קנס כספי בסך 10,000 ₪ ומאסר מותנה שאת היקפו יקבע בית המשפט.

18. המאשימה נימקה את הסדר הטיעון בקשיים ראייתיים, חלופי הזמן, היעדר הרשעות קודמות, והודאתו של הנאשם. בהקשר להודאתו של הנאשם יש להזכיר את החיסכון הניכר בזמן שכן כתב האישום בתיק זה כולל 77 עדי תביעה וכתב האישום בת"פ 62474-07-18 שצורף, כולל 15 עדי תביעה. יש להניח שאלמלא הסדר הטיעון, ניהול התיקים היה גוזל זמן מכל הנוגעים בדבר - בית המשפט, התביעה, ההגנה, העדים וכיו"ב.



19. על פי פסיקה עקבית וברורה של בית המשפט העליון, ככלל ייטה בית המשפט לכבד הסדרי טיעון המובאים לפניו זולת במקרים חריגים שבהם לא מתקיים איזון ראוי בין טובת ההנאה שמעניק הסדר הטיעון לנאשם, ובין התועלת שיש בעונש המוצע במסגרת ההסדר, לאינטרס הציבורי (להלן: "**נוסחת האיזון**") (ע"פ 1958/98 **פלוני נגד מדינת ישראל** (25.12.2002)).

ודוק, נקודת המוצא בבחינת הסדר טיעון היא העונש המוצע בו. במסגרת הבחינה יבדוק בית המשפט האם העונש המוצע במסגרת ההסדר הוא פרי של איזון נכון בין טובת ההנאה המוענקת לנאשם - בהשוואה לנומרת הענישה המקובלת ובהתחשב בחומרת העבירה, נסיבותיה ונסיבותיו של הנאשם - ובין התועלת שיש בעונש לאינטרס הציבורי - בהתחשב במטרה שלשלמה גובש ההסדר.

בע"פ 7757/11 **פלוני נגד מדינת ישראל** (13.02.2013) הדגיש בית המשפט העליון את השיקול הקשור בפגיעה שתיגרם לנאשם אם יידחה הסדר הטיעון נוכח החלטתו להודות ולוותר על ניהול הליך מלא. ובלשון פסק הדין נאמרו הדברים כך:

אנו סבורים כי סטייה מהסדר טיעון תיעשה במקרים חריגים ונדירים בלבד, וזוהי המגמה המסתמנת בשנים האחרונות בפסיקתו של בית משפט זה [ראו: ע"פ 2871/07 חייא נ' מדינת ישראל (17.12.07); ע"פ 3836/08 ורטיק נ' מדינת ישראל (6.10.08) וכיו"ב].
בבוא בית המשפט קמא לבחון את הסדר הטיעון עליו לשקול, בין היתר, את מידת הפגיעה שתיגרם לנאשם נוכח החלטתו להודות במיוחס לו בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון ושלא להמשיך בניהול הליך מלא בעניינו"

20. בחנתי את העונש המוצע במסגרת הסדר הטיעון ואת נימוקי ההסדר, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הרלוונטיים בהקשר זה, מצאתי שהסדר הטיעון סביר, מאוזן, מבוסס על שיקולים ראויים, ומקיים את נוסחת האיזון דלעיל ועל כן החלטתי לאמצו.

סוף דבר

21. לאחר שנתתי דעתי לנסיבות כולן, ולאחר שנדרשתי לרכיבי הענישה השונים שנכללו בהסדר הטיעון תוך בחינת היחס ביניהם והשפעתם ההדדית, החלטתי כאמור לכבד את הסדר הטיעון ולגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם יחל לשאת את מאסרו החל מיום א' 02.06.2019.**

עמוד 7



ב. מאסר בן חמישה חודשים שאותו לא יישא הנאשם אלא אם
יעבור תוך שלוש שנים מיום גזר הדין עבירה מסוג עוון הכוללת יסוד של מרמה
ויורשע בה בדין בתוך התקופה או לאחריה.

ג. מאסר בן שמונה חודשים שאותו לא יישא הנאשם אלא אם
יעבור תוך שלוש שנים מיום גזר הדין עבירה מסוג פשע הכוללת יסוד של מרמה
ויורשע בה בדין בתוך התקופה או לאחריה.

ד. פיצוי כספי בסך 20,000 ₪ לנפגעת העבירה בתיק פל"א
34061/17.

ה. קנס כספי בסך 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' ניסן תשע"ט, 08 אפריל 2019, במעמד הצדדים.